الفصل الأول : السند النظري

: ÉøøøøøøøƐƮǫ

ÀƮƐz ǨŸę şŮ ÛǨ#ÅdⱡǦǪʌƧŮ ɟÉn, БŮ ⱠŢʌţä Kd, ş ƷʌÀÊöä ƆäÀƀЋöä Ʒèzǫöä ŌЋÀ# ɟÆţä ŌDZ Ǩȯzơ ₹ ÛƱÄƐGöä ÀTÀf øzŁÆǩ ş ÀƮǪƐöÀƀƨ ÀŒäÆÕz БŮ ʔåŮ Àu▾ ğäøÀƐÊöÀ# ÅőÀęÀù ǨŢǫÕäş ÛŏäÀR⟧ä ğÁgÁÊţä ¢# ğåÀDZ Àn ƷǪƀǫöä ş ĞgäÀÀöä ⁞ Àz Kzzǩ Ž gKGÕ ĞƐƵŮ ğäæ ȳzƐöä ǨHuG̀Ů ŏäÀR⟧ä ğÁgÁÊţä ɟŮ ÀƀƐè ŏäÀR⟧ä ğÁgÁÊţä òzg ZʌøÀЋǪöä ŘЋ# ŏÁÛƷŮ БŮ ŌÔÀöä äØŁ Ž ÀA# ƷzåÀn, äØŁ ş .ğÁƐöÀʔP dn, ĞЋƐGÛöä Yöä ĞʌKƐÊǪöä ğäşåɟäş ĞƐƀƐƀÔǫöä KʌÀЋţä äØÕş ÛğÀǫzÒn, Ûţäzǫŭ dn, ¢ƐŸ3 ƁzÛÁǩ Àn, ş ÀőüÎ℘ ÑʌøÀǩ ş .ÀT ƷRơ

: ŏäÀR⟧ä ğÁgÁÊţä dƷ ĞƐƩøÀǩ gØG℘ .1

ÀƮƐz üÎ℘ Yöä ĞЋƐGÛöÀ# ÙGǩÀǩ Ʒèäzöä ÀƮnzƮÁη ƲƮz ÛɟÁÊ▣qä güÎA# ŏäÀR⟧ä ğÁgÁÊţä güÎ℘ ǨÛGǩøä ş ¢ǩäşåŮ ÀƮʌn, ƷʌÒ Yöä åäzţä ş ğÁn,À⟧ä dn, äKǰÕ ş ℃øÀÒzŮ dn, äKǰÕ ÀƮʌn, Ébǫèä ş ÛÀŁÀÒÀʌЋ# È▣ûǫèä ş ƎƷ Õöé ÉЋ# ŏäÀR⟧ä ğÁgÁÊţä ş ĘääÆΣä ÀŁÀŢn, ş øzò ğåÉЋǩ ÉÕö ş .ÙƐÊGöä ƲääÆGöä ¢ʌÒÊn, ÛÀnɇ ɟÁn,à dn, ş Ànɇ ɟÀÒn, dn, ŏäÀR⟧ä ğÁgÁÊţä ş ĞÕʌÉHuŸö ɟÀÊ▣qä gÀŢ℘ ǨÁŸǫnä ƁÀǫöÀ# ş ÛøzÔЋöä :ÀT ƲƩøÁǫöä øzÛǫöä ğÁÛŢ ⱠŁŮ ʔŸ3 gÀŢ℘ ŏÁÕöŮ ȳÂŸǫÊʌ Án, äØŁ ş

- Ž ţøäzÎöä ʔŸ3 ÆƐƮn, ƁÁP Ʒ#Àù ŏÁÀŕŮ ŌDZŮ dn, øÁDzÌɟä ZÒäÀǩ òÁŁЋǪèä ŮÆ# ÀÎ3 dn,Áǰöä ɟÀÕöä .ÀƮÕÌ Ź Yöä
- Ɜn, dnÕÁn,Ů Ɜŕş БŮ ĞDZÁΣÁ# Å#şøşŮ Ž ğÀʌÉŸGöä ğÀĦÌ ÛÀÎ3 Ɜè℃öä ɟÀÕöä ĞʌäÆ# Ž ƷEʌÔǫöä ÆƮ3 ĞʌäÆ# Ž ĞЋƐGÛöä ʔŸ3 ĞŢzÁ⇑ä Ⱡǫǩ ǪƐШ ÛĞʌÀŁЋöä ğÁÁÁöä Õõ dn, ɟÁÒÊöä ȣÀÔǩ ǨƠ ĞŁhuöä ş ĞgäÀŸö .ĸŸŁЋǪÊţä ĸ# ş ÀƮʌÆ# ĞęƳЋöä ʔŸ3 ş ÛĞʌʌÉţä

- Ž
gåÅɜÙ ş ÆʌÆΘ Ž ţÀÌ ş ŏäÀÊ]ä ğÅgÅÊţä ğÅʌzQÊn ş ĞÀËşş ğK8ǩ ÀÎɜ ƷèÅQöä ɹÀÖöä ĞʌäÆ¤
.gÆʌÆƨä ğÅDZÅEQgŕä Ɜn ā şÅDzQŸö ĞƐÆÕöä ĘəäÆΣä ĞŸÒËŁ

- Øʌnȷȷȷȷ
ÕDZ Ž ȧzgÊn Kd ÕÒÎ¤ ĞnȷÅĤöä ĘəäÆHuŸö KGÕ ózÛǩ Şgzȯȷȷȷ ĞËmÅʒöä ĞËţÅĤöä ā À Σä ÆĤ¤ Bŭ ȳ1945
Yöä ŏäÀÊ]ä ğÅgÅÊţä ŏÅÎ℗Ù ʔŸɜ ÕŧĤǩ gKnɟä ¢ØŁ ǨHuGÒÙ ÆÕz ÛBÅĤöä ɹÆn Ž ş Ğ¤şǿşɟä ɹÆţä
ğŕÅf ɹzŧŧÔţä dzÀQęä ÕËg ĞĤEGÛöä ɜn Ld ÅAQÖÅ¤ LQʌ ɹÆţä zƴ ğÅ¤ ÕËg .ĞÅEGöä ɹàäzǩ ʔŸɜ ŞzÅƠ
.ĞËǨÅE Σä ĞÅEGöä ÀʌzÛQò Ğgz QÅn

ȳzÕǩ ÛĞËmäÀŧĤöä ĞÅE TQöä ş ɹäÀŧĤöä Ž ΨÒËTn äÀÔʌɜ ŏäÀÊ]ä ğÅgÅÊţä ǨHuGÒÙ ÛǿÅÊţä äØT ĞDzEQ℗ ş
.ÅTQʌÅŧш ĞÅŸQÅţä ğÅĤʌÀÎQöä

ş òÅÅùɟä ôÅʌǿ Ûâǿäǽţä ÆĤǩ B ş Û8äǽŁɟä Ǩɜzʌǩ ş ğÅDZÅEQgŕä ğäää ÛĞʌÀÊRΣä äÅʌäää ɜn ş
.(1)Õòǽ ôÀÅǩ ĞʌÀÊRΣä gÅEΣä ğÅGŸÛQn ɹɟ ŏäÀÊ]ä ğÅgÅÊţä ɒɜ ŧ8QÊǩ ĞEʌÒÊöä ŏÅEgɟä

: ŏäÀÊ]ä ğÅgÅÊţä Zʌ À Ĥǩ .2

.(2)ĞÅŸQÅţä ğÅʌÅʌGöä Kǽ ÅTQÅE℮ LQʌ Yöä ş Æ Îɜ ÛǿÅDzÌÙ Åð ĘəäÆHuŸö ĞÔÔƯ ğŕÅf ŲŁ : 1 Zʌ À Ĥǩ
ÆDZäzQǩ ğÅǨÅGʌÔÅ¤ ÅEəÂDZ şÙ ÅEŸÕ gÅÛ8n ÛĞEʌGţä Kd ĞʌÀÊRΣä ĘùÅʌţä ɒn ŏÂDZ şÙ ĘùÅʌn ŲŁ : 2 Zʌ À Ĥǩ
.(3)ÅŁÚÅʌ¤ ååÀʌ ĘùÅʌn şÙ ĞʌÀÊRg ĘùÅʌn Ònää
ĶɒÅÕ (ĘəäÆg ş ğÅŁÂQʌn) ÅŒÙ ʔŸɜ ğååg Åŧõ ÛǿäÀÊRnŕä ɒɜ À℗Ĥǩ ŏäÀÊ]ä ğÅgÅÊţä : 3 Zʌ À Ĥǩ
.(4)ĞƐÆÕöä ózÔĤöä Øʌnȷȷȷȷ gåzDZzn

(1) ديوان المطبوعات الجامعية، ص14-15. ÛĞʌÀÊRΣä ğÅEʌÒQöä KŒÊǩ БÙ ÕnÆn :ĞĤPz¤ !ä ZŸn

(2) **Le dictionnaire français, le petit robert, tome 03,page 123.**

(3) ş ÅTQʌÞ ş ŏäÀÊ]ä ğÅgÅÊţä KŒÊQ¤ ĘŸĤQtä ş **2007** BÅn Ž pǿűţä **06-07** ɹzɒÅÔöä **31** Lęǿ ĞʌÀəäÂƨä ĞʌózƬŧDzŸö ĞŒƧÀöä gÆʌÀƨä
.04 Lęǿ gåÅtä ÅTQŒŧʌǩ

(4) **Francoise choya et pierre Merlin Dictionnaire d'urbanisme** et d'aménagement.

ʒŧθ Ōṅäåå Âɛģ şŮ ŏÀŘz ʠʒ ģøÀɢʒ ЧŁ ŏäÀŘ]ä ğÀģÀÊţä ɟŮ ÀʌÔŸÁǫèä ĞÕäÀÊöä Ƶʌ⁄ØÀĤǫöä òϒṅ ʠṇ Ûøźŧà) ÀŘṅɟä ÀÔʌĤöä ʔŸʒ ÀƮʌṇ Ǝõɟä ĻÊÕöä Ɓźǫʒ Ǫɛɯ ŽäÀ8DZ ĻɛŸęŮ şŮ ĞʌÀŘģ ĞÕÛʌṇ şŮ ŧÒè .(ƀå... ÛøÀDzṈŮ

: ŏäÀŘ]ä ğÀģÀÊţä Ƶ∂Ąşş .3

ʠÒƐ ŕ ş ÛÀŏ ɟÀƮǫÊʌ ŕ ĞHUŸṇ ģøşÀṘ ĶHUĠÒŮ ŏäÀŘ]ä ğÀģÀÊţä ЬŮ ȳźɛöä ɟÀÒÊöä ğÀɛDZÀģ ɟŮ :ĞɛöÀǫöä Æɱåźƨä Ž ÀƮÀə∂Ąşş ĻŁŮ ÀÔģ ʠÒƐ ş ÛɃÀŘΣå ɟɛÊʌöä ʠŧṘ ÀTÀƵŮ

ʠṇ ŌɛŸÖǫöä ʔŸʒ ÔŧЬĶ ЧƮź ŌɛƤ ÀṬʌṇ ŏäÀŘ]ä ğÀģÀÊţä ɟŮ ʔŸʒ ÀṬʌöä Ṛ8ä :ЧHUÔöä ÆɱÅƨå .1.3 :òϒṅ ʠṇ Õöæ ÀƮṬʌ ş ÛɃÀŘΣå Ùèźöä Ž ĞHUÔöä ʔŸʒ ģåÅΣä ǿÀŘöä ǿåÅÔṇ

: ĞɛṅÀʌţä ĞɛģÀʌöä -

* .ƶƨå ÆɛɬùÀǩ

* .ŏåźTä ĞɛÕʌǩ

* .ȳ±4 ЬŮ ±1 ʠṇ ƵɛÔöä Ž gøåÀΣä ĞDzǿå Ṛɛʌơ

: ĞɛHUÔöä ĞɛģÀʌöä -

* .ÈŧÎöä ĞĤṈŮ ʠṇ ĞʌÅŧΣå

* .O2øöä dzÀù ş CO2øöä î ÅÔǫṇå

* .ǿÅG8öä ǿÅÎǫṇå ʠṇ ÁΣä

* .òÅGɛÊʌå 15 ЬŮ 10 ʠṇ òÆĤη ɟɛDzŘöä gÆģ ʠṇ ŌɛŸÖǫöä

ɟƶÒʌ Ōæ ЧèÀɛę ÙÕƶ ɟƶÒʌ ŕ òÅŎå ŏäǿåǖ¼ J.P.Muret (1987) ÆÊģ :ЧÊÀʌöä Æɱåƨå .2.3 :Ɏʒṇ ¬ÀƮǫHuəåǿ ş ÀƮŸÒṈ ÛÀŒźŸæ Õöæ ş ğåKǫüǩ gÆʒ ÀT ğÅǨÀGʌöä ɟɟ ɟźŸṇ ş âźŧŸṇ

.ĞəÆƮţä ş ĞʒÀţä ɟåźò∱ä ʠṇ ŏÅęǿÂöä ş ŏäÀŘ]ä ɟåźò∱ä *

ƙʒʐ₱ Бŭ ĻÊÖʌǩ ĞɆÊÀʌöä ĞÀɆşʐöä ɹŭ ʔÀʌ » Garett Eckbo (1950) ÆÊģ *
.¬ÆĦŸöä ş ĞŕÀʌÀöä :ĞɆ₥ÀžöäşÛƇhụǫöäş ĞģäÀöä :Бşɟå

ÀÒÀʌĦöä ɗɒɳ gÆģäş ÆĦǩ ЧƵʐ ÛƆäÀtɜ Чɜtɜǫ₫Zä ÂɆƵΘ ǒäÀR̃ɭå ğÁģÁÊʇä ƎǫĦǩ :ÐÁtɜɾå Æ₥Áɾå .3.3
ÀÔʌɜ ğÀǩÁGʌöä ƎǫĦǩ Àtɜõ ÛĞɆ₥ÀtɜĦöä ĘùÀʌʇä ş ÀÒÀʌĦöä ЧęÁGȯ ĞŸtɜǑå ş ĞəÆƵʇä ÛĞŸtɜÒʇä ÛgÆģʐʇä ĞɆ₥äÀtɜĦöä
ĞtɜɆę ЧÛĦǩ ĞäƳȵ Àşʌʌɳ ş ÛĞʌÀÔä ĞĦǫɳ ǒʌÛɜŭ ȯƳȵ ɗɒɳ Õȯä ÀƵṬʌ ş ĻƵɳ ВøÁtɜĦɳ Ðɳʌɜ ş ÀR̃ȵŭ
.ǒʌÆģɟå ş ɹÆtɜŸȯ

ʔŸɜ ÆÕŭ ¢ʌȮȯ ş ǒäÀR̃ɭå ğÁģÁÊtɜŸȯ ĞɆÀɆGöä ĞÁɆşʐöä ȣÀĦʌ ¾ Laurie ÆÊģ :ЧÀɆGöä Æ₥Áɾå .4.3
.«[5]ğÀ₥äʐɆΣå ş ğÀǩÁGʌöä ÛЧŕäøɟå ÛǑÁʇä ÛǑäʐTä ʔŸɜ ĞṬʐÁ‡å ş ĞʌÁtɜΣå Ž ÀƵǫƐƵ

.ǒäÀR̃ɭå ğÁģÁÊʇä ZəÁşş : (01) Ļ₹ø ÙÛÅʇä

: ǒäÀR̃ɭå ğÁģÁÊʇä ZƐʌÔǩ .4

[5] Mohamed Mili: l'espace vert entre la nécessité et enjeux, Décembre r2001, pages 55.

ÀʒÁPŮ ŌÀʌŁ ɹůz ÛŏäÀŘʅä ğÁģÁÊʇä ĞŒŁÀn, òzģ gÆģzn, ş gåÆȚ ĞŒɥzɯÀę KʌÀĤn, åzDZş ÿÆʒ ɑbn, Ⱡdą̀ÀȮÀæ ĞȱzȚȅ ş ɑbʌÀàäÂöä ózȚtƀƨä ʔŸʒ dzÀQÀɯŕä ş ĞĤȅäzöä ĞģÁÊʇä ÀȚʌn, ÀÕØɯ Ûɹů Îöä äØŁ Ž gÅÆȚ ÀÒÀʌʒ ʔŸʒ ğÁģÁÊʇä ÒȮÎǩ ŕ ɹŮ ʊ8Ģʌʌ Ǫɐ́g Ûɑbn,ɟä Ōn,Åʒ òzģ ÀʒÁPŮ ŌÀʌŁ ş ĞʌåÀĤöä ğÀDZäØÆöä ş gÀÎtƀŸȱ ĞʌæÀÀÀöä :ƀÀQȮÀÕ ɹzɯÀÖöä ş ÒȮÎöä ÆÊģ ğÁģÁÊʇä ¢ØŁ ZʌÔǩ Ànzƀʒ ş ĸŸƀĤQÊʇä ʔŸʒ äÀÛȵ öäÀŘʅä :ʊŸʌÀn, ÂɐƴöäÀŘʅä ğÁģÁÊƀŸȱ ʊDZØÀʅä ŌȮÎöä ÆÊШ : ÒȮÎöä ÆÊģ ZɐÔQöä .1.4

ÀÊʇä •

Ž ĞĤęäş ĞʌÀDzȵ ğƳɐȮÎǩ ʔŸʒ Bzq̃Ơ Yöä gÀDzÎʇä ğÀÀÒäÀQöä ţzƭf ʊŁ : ĞɐÛʅä öäÀŘʅä ğÁģ .ÐÀŘΣä ¢GȴÎ ş ÐÀŘΣä ĸöÀÖä

ÀÊʇä •

Yöä ş ÛØÁDzȵɟä ş ğÀǨÁGʌÖÀę ÀɐŸõ gÀÛ8ʇä ĞʌÀŘΣä ğŕÀÖä ÕŸǩ ʊŁ : ĞŸQõ ÒȮȴ Ž öäÀŘʅä ğÁģ .(6)ĞʌÀŘΣä ¢GȴÎ ŕÀèşɟä Ž ş ĞɐʌÒÊöä öÀɐégɟä ɑbƚŕ öäÀŘʅä ğÁģÁÊʇä Ž Ōžƚq̃ǩ

ÐØÁÖĤöä ɹzɯÀÖöä ȳzȚÀn, Ž öäÀŘʅä ğÁģÁÊʇä ZʌÔǩ : ÐÀàäÂƨä ɹzɯÀÖöä ÆÊģ ZɐÔQöä .2.4 8ÀʌȮɟä ÁģÛ ЬÛ ÐØÁÖĤöä ¢ɆDZzQöä ɑbƚŘQʇä ş ȳ1990 Ǝƚzzɯ 18 Ž ρøúʇä 90/25 Ⱡęø ÐÀàäÂƨä :ĞɆöÀQöä

Ț΢ä •

ş ÛŏÁŘQę́ŕä Áʌʒ ĞDzɆÊʇä ş gåÉ‡ä öäÀŘʅä ğÁģÁÊʇä ɑbn, ɹzÒQǩ : ĞʌʌÆƚŸȱ gøşÀÖä ş ĞʌÀŘΣä Àəä ÕöÁÊn, ş ¢hɯQŸȱ ÕöÁÊn, ÛĞɆəÀn, ğÁHɯÛÊn, ʔŸʒ Bzq̃Ơ ɹŮ ȺȚʌÒȻ ş ¢ɆzÀQöä ş ĞģäÀŸȱ öÁŘz ÒȮÎǩ Yöä .ğÀDZäØÆŸȱ

äÆΣä •

gÀŁÂn, ĞɆĸÁGɯ ğÀĤƚθ ʔŸʒ Bzq̃Ơ Yöä ş ĞʌÀŘΣä ĘùÀʌʇä Ž Zęzq̃öä şŮ ĞģäÀŸȱ ɑbÕÀn,Ů ʊŁ : ĞnąÀĤöä Ęə ş ĞɆnzƚĤöä gK8Ôöä ğÁģÁÊöä äØõ ş Ġèşà8ʇä gK8Ôöä ĘəäÆΣä ÁŘʌÙ ZʌÔöä äØŁ Ⱡŕʌş ÛØÁDzȵŮ şŮ .gÀDzÎʇä

Ɇəà̀è ʒDZÀn, ÛĞʌÀŘΣä ğÁɆÁÖǫöä KɆÊǩ ЬÛ ÒȵÆn, :ĞĤʔzä !ä ZŸȵ (6)

- äÆΣä
ĞɆɳÀęqä şů ĞɆʒÀŧƨƨä Ęə
- äÆΣä
ĞȎÀlä Ęə
- ÀæÀ8öä
ÀƮɆz Àη gÀDzÎɳ ĞʌÀŘģ ĞÖÛʌɳ Ōõ äØõ ş ÛØÀDzÌɟä dɒɳ Ğʒƶŧf ş ÀDzÀÎţä ʔŸʒ ÐzǪƠ : ĞʌÀŘΣä ğ
.ðäÀŘlä ĞɳÂģɟä
- ÀÔöä
ş ĞĦʌÀÊöä ȧÀÛöä ÛȧÀÛöä òzù ʔŸʒ gåzDZzȚä gÀDzÎţä ğƳɆÒÎǪöä Õõ ʔŸʒ ÐzǪƠ : gÀDzÎţä Ȣş
.[7]ĞʌʌÆŧŸö gøşÀÖä ş ĞʌÀŘΣä ĘÙÀʌţä Ž ĞĦęäzöä ÀƮäÂDZŮ Ž ʔÀnɟä ȧÀÛöä ţäzɯŮ Ʉę
: ðäÀŘlä ğÁģÁÊţä ğÀɯzÒɳ .5
ɟŮ ɒÒƐ ş ÀƮǪɆóÁʔP ĘŸn Ž ĻŁÀÊǩ ƀÁǪòÀȁ ş ðäÀŘlä ğÁģÁÊţä ɒʌzÒǩ Ž ĻŁÀÊǩ ÀÒÀʌʒ gÆʒ ŌÀʌŁ
: ÀƵ ƙǪɆÊɆəø ƙǪʒƶŧf Ž ÀƮĦŘɯ
Àɯ ɒÊģüȁ ğåÀDZ Àð ðÁʌǪʒɾä Ź äææŮ ş ÛĶɯÀʒ Àð ðÁʌǪʒɾä ĻǪʌ B äææŮ ĞɆģ ğÀʌəÀÕ Ʉŀ : ğÀǨĀGÁöä .1.5
ş ÛɟÀÊɯqä ĞŸɆƯ Ž ĻÊǨĀǩ Ɣöä ĞɆʌŁØöä gøzÔöä ʔŸʒ Àǫűǩ ĞɆŁàà ɟäzȯŮ ɒɳ ÀT Àţ äØŁ ş ÛğäÂɆɯ ɒɳ ÀŁÆʌʒ
ĞDzøå ŘÀƐ ¢ɯzÒȯ ĞƀƮţä ÀÒʌʌĦöä ɒɳ ÒȚöä ΞǪĦʌ Àŧõ .ÀƮɆŸʒ ååÀǪöä ɒɳ ÆʌÂǩ Ɣöä ĞɆÕÂöä ÀƮǪHəäø äØõ
ş ğäKDzÎöä ÛØÀDzÌɟä Ž ğÀǨĀGÁöä ÒžƀǪǩ ş ÀɯÀɆģŮ ĞDzʒÂɳ ɟzÒǩ Ɣöä ÈƀÎöä ĞĦÌŮ ɒɳ Ʉƀʒ ş gøäÀΣä
.ÌɆÎΣä
ʔƀÊǩ ɟÁÔdɟä ɒɳ Ğʒƶŧf ÀƮʌɳ ţÀÀǪǩ ĞɆùşÀƯ şŮ ĞɆɯåzÛèŮ ȧÀè ɒʒ gøÁGʒ Ʉŀ : øÁDzÌɟä .1.1.5
:ƁŮ ZʌÔǩ ş ĞƀÖöä şŮ âŮÀöä
: Ʉŀ KʌÀĦɳ ÀŁÆƱ (ɒÔd, òşŮ ƁŮ ôøɟä ɒɳ ÀèÀÖɳ) ʒÛÖţä ţÀÀǨøɾ ÀĦĞǩ .Ů

[7] ðäÀŘlä ĞɆʌʌÆɳ ŽÀȚ ĞʌÀÁģÁÊƀŸö ĞɆƀɆɆÖǩ Ğèäøå
.2007 ƁÁɳ 31 Ž pøűţä 06-07 ɟzɯÀÔöä 31 Ļęø ĞʌÀəäÂƨä ĞʌøzƮƀDzŸö ĞɆƧÀöä gÆʌÀƨä

: ÀTÀŧĦǫèä ş òÀŎä ĞÀɆşş ÆÊÉg ğÅȝʒŧf БŮ ĻÊÖǩ : ȧÀÊöä ĞŸʌʒù ǿÀDzȉɟä .1.Ů

.ӯ 250 ŋŸĠʌ KĠõ ţÀÀǩǿÀæ ÛĞŘʌÀȝ ÆDZ ǿÀDzȉÛ :Бşɟä ĞȝʒŧŎä *

.ӯ 225øæ ǿÆÖʌ ţÀÀǩǿÀæ ÛĞŘʌÀȝ ǿÀDzȉÛ :ĞƐɒÀŽöä ĞȝʒŧŎä *

.ӯ 200øæ ǿÆÖʌ ţÀÀǩǿÀæ ĞƐɒÀŽöä ĞȝʒŧŎä ɒɒ, ÀȝÀÀǩǿä Ōęŭ ǿÀDzȉÛ :ĞŽöÀŽöä ĞȝʒŧŎä *

ǿÆÖʌ ţÀÀǩǿÀæ ĞƐɒÀŽöä ş Бşɟä ʀǫȝʒŧŎä ɒɒ, ÀȒÀȝ Ōęŭ ǿÀDzȉÛ :ĞĦæäÀöä ĞȝʒŧŎä *

.ӯ 180øæ

:øæ ţÀÀǩǿɾä ǿÆÖʌ : ȧÀÊöä ĞÛèzǫɒ, ş ȧÀÊöä gK8ò ǿÀDzȉɟä .2.Ů

.ȧÀÊöä gKÔę ǿÀDzȉǫö ĞĠÊʌÓÀæ Ļè 80 *

.ȧÀÊöä ĞÛèzǫɒ, ǿÀDzȉǫö ĞĠÊʌÓÀæ Ļè 130 *

:ƁÀǫÒÀõ ÀŁÆƱş : ÀȚŸÓÎö ÀĦGǩ .ā

.ôǿɟä ɒɒ, ÀęȢÛɒä zŧʌǩ ĞƐĠɒÀDZ ɟÀÔɖŮ ÀT ǿÀDzȉÛ ȤŁş : ĞĠÔǫʌţä ǿÀDzȉɟä .1.ā

.båŮ ÆĦʊõ Ļè 300 ţÀÀǩöä ğäæ ǿÀDzȉÛ ȤŁ ş : ĞÀÒäÀǫţä ǿÀDzȉɟä .2.ā

:ÀȚęäǿşŮ ÆÊÉg ÀȚÀƐʌÔǩ ɒÒɛş : ğäKDzÎöä .2.1.5

ǿäÀÊȠɾä ɒȝ ĞöşűÊţä ÀÒÀʌĦöä ZŸǫƯ ş ÀȚęäǿşŮ Ɣöä ǿÀDzȉɟä ȤŁ : ĞŧəäÆöä ȧäǿşɟä ğäæ ğäKDzÎöä .Ů

.ĞʌÈ ɒɒ, ÀžõŮ ÀőÀƐg gÆɳ, ɟʒÒǩ

ɒȝ ĞöşűÊţä ÀÒÀʌĦöä ZŸǫƯ ş ÀȚęäǿşŮ Ɣöä ǿÀDzȉɟä ȤŁ : ĞÛęÀÊǫţä ȧäǿşɟä ğäæ ğäKDzÎöä .ā

.(8)ĞʌÈ ɒɒ, Ōęŭ ÀőÀƐg gÆɳ, ɟʒÒǩ ǿäÀÊȠɾä

:ţäzɷŮ ǫŸǫ БŮ ɾŧƐÊÖǩ ɒÒɛ ş : ȊƐÎΣä .3.1.5

.ʀʌÂǫöä Ȋ əÀÎǵ .Ů

.ĞƐʀÀʌÀöä ğäÂƐȚDzǫŸö ĞĦæÀǫöä Ȋ əÀÎΣä .ā

.ĞƐȚŁzÀǫöä ğäÂƐȚDzǫŸö ĞĦæÀǫöä Ȋ əÀÎΣä .ǿDZ

(8) .ĘæÀÈ ƷDZÀɳ ÛĞʌÀŘΣä ğÆʌÔǫöä KƐÊǩ БŮ Õȵɳ :ĞĦPzæ !ä ZŸȵ

.ØÅDzÌĵå ğŕÅŧĦǪèå ZŸǪƯ : (01)Ļęø ÖşÆƨå

ĞŧəŸţå gÀDzÎöä ĞŒƷZ℘	ȣÆTå	ÖÅŧĦǪèŕå ţz℘
.ȧÅè ÛĞ℘ȧåzǪ℩ ĞŒʌä ğåæ ÛĞŸŒP ØÅDzÌÌŮ - .ĞĦÅʞÀ℩ ȧåøşŮ ÛĞŸʌzù	.ȧÀÛŸö ĞŒÒÅn ðÅÛƷŮ - .ĞŒəÀ℩ ĞʌÅƥ ðÅÛƷŮ -	ZÒåÀǪöä
.zŧʌöä ĞĦʌÀè ÛĞÅŒƵÕ ØÅDzÌÌŮ - .øäÀÊnŕå Ğŧəåå -	.ÈŧÎöä ĞĦÌÌŮ ÈÒƷ - . ĞƷZ^Ǫ℩ ğŕÅf ðÅÛƷŮ - .ÅŁåÆĦʞ şŮ ĞʌÚÀöä ÆDzģ -	ĞŒʌEʌÂǪöä ÕǪÒöä
ş ÛĞÒəÅÎöä ȧåøşĵå ğåæ ØÅDzÌÌŮ - .ğäÀÎHʊŸö Ğ℩şÅÕţå	ÆŕÛĞʌÚÀöä Æŕ ÛdzÅʌÀöä Æŕ ĞʌÅŧΣå - .øÅG8öä	dzÅʌÀöä ğäÀèÅÕ ş ÀəÅǪÊöä
.ĻDzHʊŸö ĞÕzäZţä ØÅDzÌÌŮ - .ÂŒư ÆŒŒÕÀʞ ğåæ ØÅDzÌÌŮ -	. òÅÖä ĞʌÅƥ -	ĞöÂĦÅţå

.2001 ƎŧÊʌå ÆŧŢ ʊŸŒ℩ gÀÕÓ℩ :øÆÔţå

Ɣöä ş öäÀŔļå ğÅgÅÊţä Ônäå ÿÅÖʞ şŮ üÎʌʞ Ɣöä ÀòÅʌĦöä Õõ ÒŧÎʞ : ĞŒəÅÎ℘qä ÀòÅʌĦöä .2.5

:ÅƬZŮ ȸ℩ş ÅƬŸŒŧθ ş ÅƬÖŒÊʌʞ Ž ÀòÅʌĦöä ℂØŁ ÒŧĦǪÊʞ ş ğÅ℩Åļå ȸ℩ ÆʌÆĦöä ÅƬŒz ÿÆÅǪÊʌ

ş ÞŮ...ĞŒʞÅGÅöä ĞŒDzŒèĵå ş ğäKDzÎöä ÛĞHʊÛÊţä öäÀŔļå ğÅgÅÊţä ÒŧÎʞ ĵŮ ȸÒƐ : ĞŒŕøĵå .1.2.5

.ȸʌØÅţä GzÅƷõ ş ÅƬĦęz℩ ÛÅTzù ÛÅƬŕÀƷ ÛÅƬƷZʞ ÅĦGʞ ZŸǪơ Ɣöä ğäÀŧţä

ğÀÆÁʌΣä Æʊ Ǫɬǵ ȼÀəÀşş åÆĦǪǩ ÛðäÀR1ä ğÀǵÀÊŧŸö Ðǿş À᷊ ş Ðzɬǵ ÀÔʌȝ ƎǪĦʌ : ðÀʇä .2.2.5
Ðåúʌ Ɣöä ʊÖÊöä ȻÀÆɳ äØõ ş ÛĘəäÆΣä Õɬŧθ ş ɾƨä ÆɬùÀǩ ɾŸȝ ÕŧĦǩ Ɣöä ğäøzɾÀʌöä ş ā À Îŷö ĞÒÀ1ä
.ðäÀR1ä ğÀǵÀÊʇä øzŁÆǩ ЂÛ ȺȚÔÕɸ

ÆDZäzöä dɒɳ äØö ðäÀR1ä ğÀǵÀÊʇä ĮɆŧÔǩ dzÀʊ Ž ƆäÀŧĦöä ǪɆɸüǪöä ĮŁÀÊʌ : ƆäÀŧĦöä ǪɆɸüǪöä .2.3.2
ÛĞɳÅŧÕöä ğƳè ÛÆȝÀÕʇä ÛgøÀɸqä gÆŧȝÛ : ȻÀÒÒÀʌȝ ƙ dɒɳ ş ÛĞʌʌÆŧŸö ЂÀP ÀȚʌɳ ɟÀŧŔö ȻÀzzǩ
.ƀÛ...ÕÀÎõɟä

: ðäÀR1ä ğÀǵÀÊʇä ĮɆŧÔǩ .6

: ðäÀR1ä ğÀǵÀÊʇä ĮɆŧÔǪö ĞɆÈÀèɟä ÀÒÒÀʌĦöä .1.6

:ɾŸȝ ÆŧǪĦǩ Ɣöä ş ÛgüE7ʇä ĞǵÀÊŧŸö ȳÀĦöä ŧÕǪöä ĮɆŧÔǪöä Ž ĞʌøşÀ᷊ ȧƳÛɸä ĞÛÕɸ ƲĦEGÙ ÀȚʌɳ ÕÒö
.ĞɆnÀʌʇä ȓşÀÎöä ş ôøɟä ĞĦEGÙ ÛǰɆDzŔöä ÛÈɆŧÎǪöä

:ЂŮ ȝęäzʇä ZɆʌÔǪä ǴŧÊǩ : ÈɆŧÎǪöä gÆɳ .1.1.6

.ȳzɆöä òäzù ÈɆŧÎǪöä gÆɳ ɟzÒǩ : ĞŧəƳɳ ȝęäzɳ .Ů
.øÀ7ʌöä ZÔǪʌɳ ÆĦä şŮ Õɢę ğÀȝÀè4 ЂŮ ƙǪȝÀè dɒɳ ÈɆŧÎǪöä gÆɳ ɟzÒǩ : ÀɆəÂDZ ĞŧəƳɳ ȝęäzɳ .ā
.ÈɆŧÎǩ ɟşÆä ɟzÒǩ : ĞŧəƳɳ Kd, ȝęäzɳ .øDZ

: òzɆɳ ǪƳǫ ÂɆƴ gøÆHʊʌɳ ĞɆȓøŮ ɾŸȝ ðäÀRn ğÀǵÀÊɳ ĞÀɆ7Ǫö : ĞɆȓøɟä ÕɆɳ .2.1.6

.% 5 ĞʌÀd, ЂŮ 00 dɒɳ ÕɆʇä ɟzÒʌ : ĮəƳɳ ÕɆɳ .Ů
.% 15 ЂŮ 6 dɒɳ ÕɆʇä ɟzÒʌ : ÀɆəÂDZ ĮəƳɳ ÕɆɳ .ā
.ȣäÀʊɾä dɒɳ ĞʌÀŧĦƲƳö gÀDzÎɳ ĘÙÀʌɳ şŮ ÆÙÀÊɳ ÕŧĦǪÊǩ : % 15 dɒɳ ÀžõŮ ÕɆʇä ĞöÀǵ Ž Àɳů .øDZ

:ğÀʌʒǫÊɳ ȝ¤ø̊ ʔŸȝ ɹʒÒʌ ş : ǰɆDzŘöä .3.1.6

.òÀGɆÊʌå 60 ɗɲ ƎõŮ ş òÀGɆÊʌå 40 ɗɲ Õęŭ Ɣöåǵ Ž : gÆΣä ÆʌÆȚ ȝÀȝàŭ .Ů

.òÀGɆÊʌå 60 ş òÀGɆÊʌå 40 ƙ¤ Àɳ ǿǩÆȚ dzşäÀǫǩ : ǴʌÀɳ ğʒò .ā

.[9]ğÀGʌöä øÀɆǫȵÀ¤ ǴŧÊǩ Ɣöä ÞÀʌʇä ş Ǧ¤ÀǪöä ǦĦɆGÛ¤ ÀŘʌŮ ÙGǩÀɳ ðäÀŘʅä ğÁǵÀÊʇä ʅɆŧÔǩ ɹŮ Àŧõ

: ðäÀŘʅä ğÁǵÀÊʇä ʅɆŧÔǩ Ž ÀőÁȝäÀɳ ÆDZäʒöä ȓşÀÎöä .2.6

ʅÊÕʌ ǪɆǵ ÛɹÀÒÊöä ğÀƐDZÁǵ ĘɆÕƠ ôÀ8¤ ÒǫƯ 8Àù ɗɲ âøÆʌ ðäÀŘʅä ğÁǵÀÊʇä ÆɆõÀǩ ɹŮ

.ÆèÀʌʇä ȝęʒʇä Ž ÀȚĦȓş ʔŸȝ ÕŧĦʌ ş Ǧ¤ÀǪöä ǦɆȝʒɸ ş ɹåʒȯɟå ÆÊǵ ğÀǩÁǴʌöä

ÕÀʌŁ ş ÛȯÀÁùǪȯ ǴǴÊʌóÁ¤ ÆĦŸö ɹÀÒɳ ş ƙÕŁäÀŧŸö ǦǴÊʌóÁ¤ ǦǵäÀŸö ɹÀÒɳ ɹʒÒǩ ɹŮ ĘäåÆHuŸö ɗÒƐ Àŧõ

:ʊŸʌ ÀŧɆz ǦÔÁŸɳ ʊŁ ş ðäÀŘʅä ğÁǵÀÊʇä ʅɆŧÔǩ ðÀʌǪŮ ÀőÁȝäÀɳ Æɀ ÆȝåʒÕöä ɗɲ åÆȝ

- ȓş

.ðäÀŘʅä ğÁǵÀÊŧŸö ƎõŮ ǦǵÀÊɳ ðÀÛȝü¤ ǴŧÊǩ ǦÕʌÀÛ¤ ğ̊Îʌɳ ţ

- ȓş

.ǴɆHʊÒ ÈÒĦöä ş ǥƘǤõ ĘùÀʌɳ Ž ǥƘÔę ğÀǩÁǴ¤ òÀŧĦǪèä ɗÒƐ ɾ ǪɆǵ ǦǴèÀʌɳ ÈɆʌÀÕɳ ØÁDzȉɟå ţ

- Æɀ

ş ÞøäÀΣä òÂĦöä ʔŸȝ ÕŧĦʌ źÁǴ¤ ȝÁÆè ʔŸȝ Þʒǫȝ ş ÙÆ∓ä ɗŧȓ ǰɳÉɳ ş ÙÆÊ¤ ʅɆŧÔǪöä ɹʒÒʌ ɹŮ

.ǦöÀĦÁöä ǤʌÀŧΣä

- ɹŮ

ÀÒÀʌĦöä ş ØÁDzȉɟå ğÀȝʒŧf ş ǦǴȉʒÎĦʇä ğÁǵÀÊʇä ƙ¤ ʅȚʌʇä ɹäåʒǫöä ɗɲ ÁèÀèÙ ǰǫʌ ǦÕʌÆǵ òÁP

.[10]Ǵɸʒŷʇä

: ðäÀŘʅä ğÁǵÀÊŧŸö ǦÆŧɆŧÔǪöä KʌÀĦʇä .3.6

[9] Group Moniteur: l'aménagement des espaces verts, Edition du Moniteur, Paris 1992, page20.
[10] Pierre Sansot: VRD et tracement du jardin public, Imprimerie de la Manutention à Mayenne, Dépôt légal, Novembre 1991, N° d'éditeur.5361, pages 284,285.

ğÅÀÀöä ZŸǫÁţ ÀĦGǩ åÀÀAŸö ³ÿ10 ŏäÀR1ä ğÀģÀÊţä ɒɳ åÀÀöä ÆɆÔ℘ åÆģ ÛĞʌÀRģ ĞÕÛʌɳ Ž Ðzǫơ ĻɆę gÆȝ Ба ÀʌŸȍzǩ ǪɆģ ÛåäÀzǫȍ ŽäÀdzɛÆöä zŧʌŸö Ùèzǫţä òÆĦŧŸö ÀĦGǩ äØõ ş ÛĞʌÀŧĦöä .ŧɢţä òÀŎä ɒɳ ãÀÕöÀæ ĞȍÀn ĞÕɢÛɳ ɹzȮǩ ɹÙ Æz ğÀʜʊɆȑzǩ

- əäÆģ
.åÀz ŌȮö ³ÿ 0.2 şÙ ŌÀù ŌȮö ³ÿ 2 : ğäzʌè 4 ɒȝ ĻŁøÀŧȝÙ ŌÕǩ òÀÀùÙ à
- əäÆģ
.ɒõÀè ŌȮö ³ÿ 0.8 şÙ ŌÀù ŌȮö ³ÿ 8 : ğäzʌè 6 ş 4 ƙæ ĻŁøÀŧȝÙ dzşäÀǫǩ òÀÀùÙ à
- ÀÊɳ
ŌȮö ³ÿ 20 : Ğʌè 20 Ğģ ƙÕŁäÀţä ş ğäzʌè 6 ĻŁøÀŧȝÙ àzÀǩ ɒʌØöä òÀÀùQö ÆĦö ğÀģ .ɒõʌè ŌȮö ³ÿ 4 şÙ ŌŧĦǫÊɳ
- ÀÊɳ
.ŌŧĦǫÊɳ ŌȮö ³ÿ 0.5 : ČģäÀöä ş ČŁhuŸö ČɆŸəÀȝ ğäöÀRz ş ğÀģ
- ÀÊɳ
.ŌŧĦǫÊɳ ŌȮö ³ÿ 4 :ƙÕŁäÀŧŸö ČɢÊʌöÀæ ČŁhuŸö ğÀģ
- ÀÊɳ
.ŌŧĦǫÊɳ ŌȮö ³ÿ 4 :gÀΣä ãÀĦöQö ČɆŸɳø ğÀģ
- ÀɳÙ
.(11)ŌŧĦǫÊɳ ŌȮö ³ÿ 25 :ĞʌÀRΣä ȼĞ'ì ĞɆæÀ8öä ĘùÀʌţä ş ĞʌÀRΣä ğÀæÀ8Ÿö ĞɢÊʌöÀæ
:ƀÀǫöÀõ Ʉŧ ş ƘɆÊǫŸö ȧÀù ČǫèõÀʌŧ : ŏäÀR1ä ğÀģÀÊţä ƘɆÊǩ .7
- Êǫöä
ğÀɆȹÀȮɳqä ÕŸǫ Ɣöä ČʌÆŸGöä ΓÀÔɳ ȣÀù ɒɳ ŏäÀR1ä ğÀģÀÊţä ƘɆÊǩ ɹzȮʌ : ČʌÆŸGöä ȣÀù ɒɳ Kʌ ʔzǫÊɳ ʔŸȝ ČȹÀɆÔöä òÀŧȝÙ øäÀŧǫèä ş ÿÀDzÊȹÀæ ÁŧÊʌ ƘɆÊǫöä ɒɳ ţzʌöä äØŧ ş ČʌÀÎGöä ÛĞɆöÀţä

(11) Group Moniteur: l'aménagement des espaces verts, page21.

ŌəȦèzïä ȯȦŧĦǫèä ş ŌnÆǫöä ǰɳ.ȦɷÀż ȝřş ȼǫɆżȦƶŮ dɒɳ ş ÛĞʌʌÉţä Ž gȦÔ‡ä ðäÀȒɭä ğȦǵȦÊţä .ĞʌøşÀȒïä

- Êǫöä

ĞÒȦɭä ğғşȦÕţä ðȦȝÆǫèȦż ĞƐŸ‡ä ğȦȝȦŧƨä ýzÕǩ ÛğȦʌÆŸGöä 8ÀÙ dɒɳ KɆÊǫöä dɒȝ äÆƐĦż : î Ȧɭä Kʌ î ȦÅȉÙ ŌƐ8Îǩ ş gÆʌÆDZ ŌəȦèş ðäÀÌ KɆÊǫöä dɒɳ ţzʌöä äØŁ ÆŸÛǫʌ ғ æŮ .Ǩęúţä KɆÊǫöä ŌDZŮ dɒɳ .gåÆȚ ĞŧƸɳ ŌDZŮ dɒɳ ƘʌzɷȦǫ

- Êǫöä

ÛĞŧƨäå ĞɷȦƐÒ ŌDZŮ dɒɳ ĞÒȦɭä ğғşȦÕţä ş ğȦʌÆŸGöä ƘżĞÕÀǫÎɳ KɆÊǫöä ÿȦƸɳ ȼƐz ɹzÒǩ : ÙŸǫÅţä Kʌ .ſȦÔţä Ƙż gøåȦGţä ş ĞÊzȦʌţä åÆĦʌ ȼɷŮ ғŮ ĞƐɷäÂƐţä ĻÊÕʌ ғ KɆÊǫöä äØŁ ɹŮ dɒɳ Ļd.ÀȦȦż

- Êǫöä

ſȦÔţä ȦƸƩz ƘGǩ ÛĞǵȦƐÊöä ş ƲĦƐGÛöä ǫäÀǫöä ÀʌzÛǩ ŌDZŮ dɒɳ : gKGÒöä ðäÀȒɭä ğȦǵȦÊţȦż ĘŸĦǫţä Kʌ .gKGÒöä ðäÀȒɭä ğȦǵȦÊţä KɆÊǩ ş ðȦÎɷŮ ʔŸȝ ƘŸŧĦǫÊţä ş ɹȦÒÊöä ÛƘÒöȦŧŸö ȦƸǫÕżäzɳ ĞƐʌĦţä

- Êǫöä

Ļ.Ɏɳ ÉʌÆDZ KɆÊǩ ÿȦȚɷ ÒɆÔÅǫż ĞƐŸ‡ä ğȦȝȦŧDzŸö ǴŧÊʌ KɆÊǫöä dɒɳ ţzʌöä äØŁ : ÒÔÅǫţä Kʌ .[12]ĞƐʌÕǫöä ş ČʌåȦţä ŌəȦèzöä ʔŸȝ ÆŧǫĦʌ

[12] Mohamed Mili: l'espace vert entre nécessité et enjeux, source précédente.

: ŌÔȦöä Ğȍϒṅ

ȧȦɆȅ Ž ȦȚÛɢȓ ş ÛĞȅäǿÆöä ₡ØŁ Ž ǥǻǿäʐöä ĻɆŁȦȦţä ÆʌÆHʊǫ̈ Ȧʌŧẹ ŌÔȦöä äØŁ ɗɲ ȯşɟä ǒÂƨä Ž ĞʌÀÔɢöä ĞȞǫţä ǴŸÛÔɲ ɟŮ ş .ĞȅäǿÆöä ₡Øǒ ĞƐʌȞţä ȕŁ ǒäÀȒ]ä ğȦǵȦÊţä ɟüż ȦʌʐẠȝ ş ÛǪHɢŸǒ ȳȦȞöä ǿȦùqä ɟŮ Ȧŧȍ ȦȚǫHʊäǿ ş ÛȦȚŸÓȉ ÛȦŒʐŸż Õöǽ ş ǒäÀȒ]ä ğȦǵȦÊŧŸǒ ǥÆʌÆȞöä ğäKǫüǫöä ɗȝ ǰǩȀɸ ȕÊȦɸ ŌɲȦȝ ɟüż ȦʌʐẠȝ Ȧŧȍ .ÆĒŸöä ş ĞȒȦʌÀöä ʐŁ ƆȊǰöä ş Û₡hʊǫöä ş ĞǵäÀöä ʐŁ ȯşɟä ʀŧÊę Бŭ ĻÊÕʌ ŌɲȦȞöä äØŁ ȯȦGÕǫ̈èɍ ȦÔɆÔȸ ȦȚǫȦɆő ǨǷ ÛĞȦŸǫư ğȦȦƐAÔǩ ş ǥK8ȍ ÅȦȞäüż ĞɆÛÕɸ ğȦǵȦÊɲ ȕŁ ǒäÀȒ]ä ğȦǵȦÊţä .₵ɆʐÀǫöä ş ₡hʊǫöä ɎȦɆṣş

ȦőȦȝäÀɲ ÆDZäʐöä ȓṣÀÎöä ş ȦőȦɯʐÒɲ ɗȝ 8ÀȞǫöä ɟṣǻ ǒäÀȒ]ä ğȦǵȦÊţä ɗȝ ǪʌÉΣä ȦʌʌÒƐ ɍ ǪɆǵ ş ₡hʊǫöä ɎȦɆṣş ȯȦGÕǫ̈èɍ ₵DZʐɲ ȯȦf Bŭ ĻɆŧÔǩ ǒȦʌǫÙ ǿȦGǫȝɍä ʀȞż Ønűǩ ɟŮ ȕ8Gʌʌ Ɏöä ş ȦȚŧɆŧÔǩ Éʌȝ .₵ɆʐÀǫöä